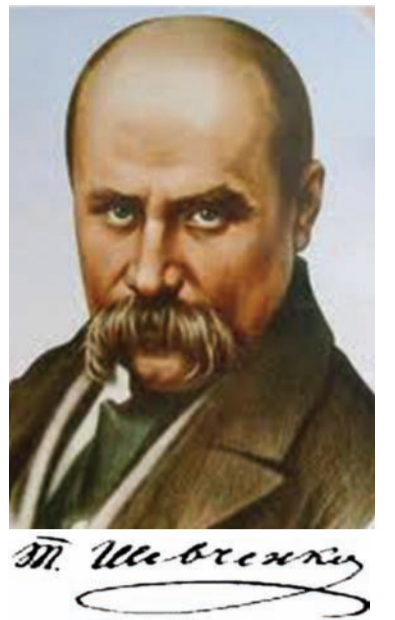

Український ВІСНИК

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXV. № 1-2 (січень) 2018

Українська молодь активна на всіх випусках Міжнародного фестивалю колядок та зимових обрядів, що відбувається у Сігеї.

Прочитайте:

- ❖ Переклад поезій Міхая Емінеску
- ❖ Негостинці колядували в Марицеї
- ❖ Колядування, щедрування та віншування «вівторників»
- ❖ Пам'яті Михайла Івасюка
- ❖ «Коляда небесного двору» у буковинському просторі
- ❖ Буковинське свято меншин на рівні Національного Дня Меншин Румунії
- ❖ Сторінку письменника

НЕГОСТИНЦІ КОЛЯДУВАЛИ В МАРИЦЕЇ

В Негостині ще побутують прекрасні українські колядки. На Святий Вечір починають колядувати з полудня до вечора малі діточки. Вони прославляють Рождество Христове такими колядками: «Нова радість стала», «Добрий вечір тобі, пане господарю», «Прилетіла ластівочка» й (сіла собі на віконце та й зачила щебетати, надвір газду викликати). Як настає вечір, починають коядувати і рооди, хлопці від 13-16 років, котрі ходять від хати до хати. Увечері, десь коло 8-9 години збираються парубки з трубками, котрі колядують цілу ніч там, де є дівчата, одну дуже гарну колядку. Вона дуже давня, колядується лиш в Негостині і адресується дівчині з тієї хати, потім мамі, татові, братам і сестрам. Як докінчили колядувати, дівчина виходить на поріг з татом або з мамою і запрошує хлопців до хати. В хаті частує їх за гарну колядку, і продовжують колядувати інші колядки. Рано на Різдво всі люди йдуть до церкви на Службу Божу. Три дні і три ночі люди радіють, колядують і Ісуса прославляють.

Вечором колядувала «Ріда Коляда», ходили до господарів, такий звичай нашого села. Тут збираються церковні радники, по секторах, по вулицях від хати до хати на поміч церкви, а потім сходяться всіма у священика вдома і знову колядують Бог Предвічний, з Рождеством Христовим, У Вифліємі новина, Нова радість стала, Вчора і звечора, Небо і земля. і.т.д. Український гурток «Негостинські голоси» колядував і в Сучаві 22 грудня, але і в Балківцях, в культурнім домі, де відбувся фестиваль колядок 26 грудня.

Довго будемо згадувати зустріч в Марицейській церкві 7 січня 2018 р. Зимові праздники прийшли без снігу, але наші серця і наша українська душа колядували і Бога прославляли, радувалися що святкують Рождество Христове.

7 січня 2018, праздуємо Святого Івана Хреститиля, коли закриваються зимові

свята, а «Негостинські голоси» були на Святий Літургії у Марицейській церкві. Ми подарували християнам, що того дня були в церкві, букет українських колядок. Знаменитий і незабутний день був для нас, бо

дуже потішили всіх. Там виконали по-українськи молитву «Отче Наш». Дуже гарно нас приймили і угостили, повна церква людей слухала наші українські колядки. Були люди, котрі мали сльози в очах, бо віддавна не чули українські церковні колядки. День був теплий, такий як наша українська душа. Колядували в церкві, але і надворі. Заспівали «Многая літа» разом з священиком для всіх Іванів. Священик Марицейської парохії Стефан румун, але починає розуміти по-українськи, і ми дуже втішилися, що заспівали разом. Дякуємо за те, що нас так гарно прийняли і що мали терпеливість нас послухати. Марицея моє рідне село і я не можу забути, де народилася. Я молилася в тій церкві з малої дитини, поки вийшла заміж. Любила і буду любити Марицею. Дя-

куємо Богові Святому за все і просимо здоров'я і миру на землі.

Феліція ГРИГОРАШ

Фото авторки

ОГОЛОШЕННЯ!

З метою обширнішого висвітлення у СУРівській періодиці життя українських громад Румунії та діяльності Союзу українців Румунії провід СУР вирішив набрати на роботу штатних кореспондентів. З цією метою буде проведений конкурс, який включатиме відбір за резюме (CV) та інтерв'ю (інтерв'ю проводитиме комісія у складі головних редакторів СУРівських видань).

Бажаючі взяти участь у конкурсі повинні подати до центрального секретаріату СУР заяви та резюме українською та румунською мовами до 1 березня 2018 р. (Увага! Розглядатимуться тільки заяви та резюме із реєстраційним номером секретаріату центральної організації СУР). Дата інтерв'ю буде повідомлена додатково.

Також усім бажаючим необхідно врахувати, що штатні кореспонденти СУРівської періодици повинні відповідати таким критеріям:

- добре володіти українською мовою;
- мати хист до журналістики;
- бути добре ознайомленими із життям української громади Румунії, з діяльністю СУР та його періодикою;
- брати участь у заходах СУР по всій території Румунії (за визначенням головного редактора) з метою їх висвітлення у нашій пресі;
- вчасно і на відповідному рівні подавати до редакцій матеріали (статті, репортажі, інтерв'ю і т.д.);
- уміти користуватись цифровими фото-, аудіо- та відеозасобами, а також засобами електронної комунікації.

Адреса секретаріату
центрального осередку СУР:
Str. Radu Popescu nr.15,
Sector 1, București
Тел./факс: (+4)021/222.07.55;
(+4)021/222.07.37
Електронна адреса:
uur.secretariat@gmail.com

МІХАЙ ЕМІНЕСКУ (1850-1889)

До 168-ої річниці від дня народження

МОЛИТВА ДАКА

Коли ані безсмертя, ні смерті не бувало.
Життя краплина світла іще не предвіщала,
Сьогодні, вчора, завтра – таїнство серед тайн,
Незвіданий початок і непочатку край,
Коли земля і небо, і світу безбережжя
Явою не ставали несущого безмежжя,
Був тільки Ти, єдиний, але мене терзає:
Хто отой бог, якому ми душу довіряєм?

Усіх богів предтеча – він був єдиний бог,
Він силу іскри скреснув із водних судорог,
Богів одухотворив і світу щастя дав,
Він джерелом спасіння для людства всього став.

Серця відкрийте ваші! В піснях славте лунко.
Він смертю став для смерті, а для життя рятунком!

Мене зробив він зрячим, очам дав світло дня,
І серце співчуванням наповнив по вінця,
Його я кроки слухав у ревищі стихії,
У звуках ніжних пісні ловив слова надії,
Та все одно благаю - найближчою порою
Хай дасть мені дорогу до вічного спокою.

Хай прокляне усіх тих, котрі мене жаліють,
Благословить отого, що зла мені воліє,
І не ганить зухвальця, що в вічі зарекоче,
Хай дасть він силу тому, хто смерть мені урочить.
Хай перший серед люду має хвалу і слово.
На камінь хто посягне в моєму узголів'ї.

Хай проживу вигнанцем до скону я свій вік,
І висхне до краплини гарячих сліз потік,
Для всіх хай не людина, а дикий буду звір,
Бо сам не усвідомлю, ким став я до цих пір.

Всі почуття від болю так нагло притупились,
Що прокляття на матір я кину що є сили,
А як ненависть стане пекуча, мов любов,
Забуду я всі болі, застигне в жилах кров.

Коли я вже сконаю, для всіх чужий, ізгоєм,
Мій труп на пустирищі хай стане мерзким гноєм,
На голову корону Отець хай тому ставить,
Хто моє серце вирвать з грудей собак натравить,
Хто мертвому камінням лице розбить посміє,
Для того хай безсмертя Отець не пожаліє!

Лише отак, мій Отче, складу тобі офіру,
За те, що в світі цьому життя мені довірив.
Тобі за дари щедрі чолом не буду бити,
До прокляття і гніву хочу тебе схилити,
Відчуть, як ти, дмухнувши, на мене тільки раз
Навіки і безслідно в мені би дух погас!

MORTUA EST!

Мов свічка дотліла на свіжій могилі,
Мов дзвонів тужіння в святому зусиллі,
Як мрія в полоні печалі крила, –
Такою ти в світ небуття перейшла.

Було тоді небо, як літа розмай,
В нім ріки молочні і в зелені гай.
Палаці химерні ховалися в хмарах
І місяць-царевич, мов жовта примара.

Душа твоя, бачу, розправила крила,
Сріблиста їх тінь небеса оповила
І сходами хмар вже прямує до цілі
Крізь зливу проміння і зір заметілі.

У променях й співи пливеш без принуки
І навхрест на грудях твої білі руки.
Вже чути, як чари плетуть веретена,
Бо ти потойбіччя навік наречена.

Я бачу, як дух твій витає в безмежжі,
Дивлюся на прах твій у білій одежі,
На усміх, що наче живий під вуалем,
Питаюся в долі із болем і жалем:

Чому ти померла, о ангел небесний,
Покинула світ цей живий і чудесний.
Ачей не була молода ти й прекрасна?
Чому ти, мов зірка яскрава, погасла?

Чи, може, палаци там сяють у злоті,
Зірничі складають склепіння високі,
Там срібні мости і вогнянії ріки,
Там квітами берег устелен навіки?

У далях тих дальніх, царівно, витаєш,
Волосся і зір у промінні купаєш.
У шатах лазурних сіяєш в імлі
З лавровим вінцем на блідому чолі.

О, смерть – тільки хаос, сузір'їв океан,
Життя ж – поривань невгамовних обман.
О, смерть – тільки вічність в подобі осонь,
Життя ж блудна казка, химерний наш сон.

Чи, може, мій мозок терзають злі бурі
І мруть ясні мислі, лишаються хмурі.
Як гаснуть сонця і зірки в небі тануть –
Здається мені: все ніщо, все омана.

Розколяться, може, небесні склепіння
І ніч заповинить усе сотворіння.
Тоді я побачу, як в тьмі круговерті
Світи поглинаються вічністю смерті.

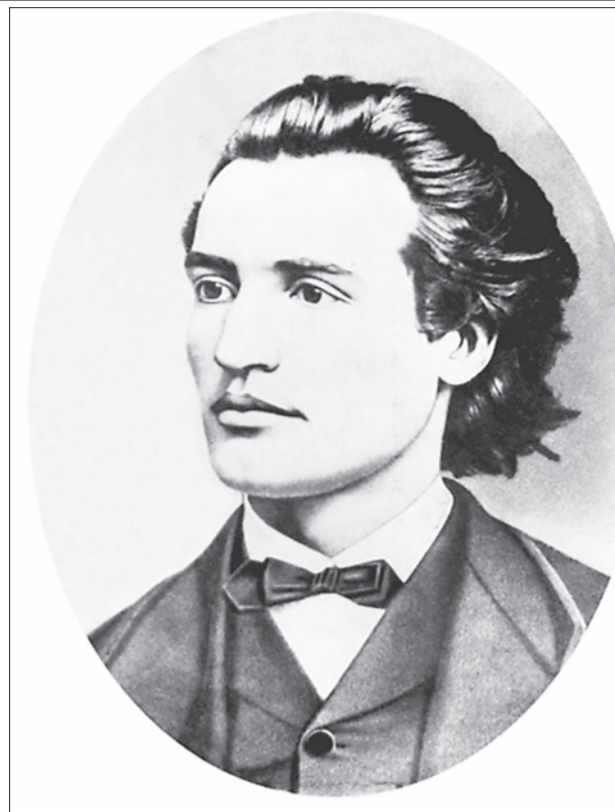
Як так вже судилось, замовкнеш навіки,
Уже не розтулиш ти ніжні повіки,
І слово не мовлять безкровні уста –
Земним був той ангел, той ангел був прах!

Чоло похилю я над ложем-труною,
Та ліра моя не озветься тобою.
Ридати не буду, а навіть зрадію,
Бо з хаосу вирвався промінь надії.

Хто знає, де правда, - не бути чи бути?
Чого не існує, не можна збагнути.
Воно не страждає і болю не знає,
Хоч суще на світі од болю волає.

А бути? Безумство, порив юродивих...
Бо очі невірні, а вуха брехливі.
Міняє повчання віків суєта,
Та краще нічого, ніж мрій пустота.

Привиддя ганяються в дикій нестямі,
Допоки не впадуть у вириті ями.
Думки аж печуть, що із ними я вдію:
На сміх підніму? Прокляну? Пожалію?

Навіщо? Усе тільки фальш і омана.
Чому із життя ти пішла, безталанна?
Чи є в цьому смисл? Ти мов зірка була...
Для смерті такої в красі ти цвіла?
Як є - то безбожжя воно засторога, –
Не маєш на лобі печаті від Бога.

Переклав Михайло МИХАЙЛЮК

ЩО ТОБІ Я ЗИЧУ, МІЙ РУМУНСЬКИЙ КРАЮ

Що тобі бажаю, мій румунський краю.
Краю в сьайві слави, з тугою в очах?
У невтомні руки зброї тобі зичу
Та щоб простелився у майбутнє шлях.
Хай вино кипуче бризкає до стелі,
Як сини зберуться в молодій гульбі!..
Проти хвиль підступних будь міцніший скелі
Ось чого я зичу, краю мій, тобі.

Хай міцніє меч твій помсти й непокори,
Хай він покарає лютих ворогів,
У тяжкім двобої чорну гідру зборе –
Як священний вирок, як священний гнів.
Хай триколюрові затріпочуть стяги
Над широким морем, в далі голубі.
Правди, щастя, волі, сили і відваги –
Ось чого я зичу, краю мій, тобі.

Хай провісник миру тихо злине з хмари,
На алтар твій чистий з усміхом злетить,
Перемоги Марса хай усі затьмарить,
Щоб великим світлом землю освітить.
Хай тобі проміння він пролле на груди,
Рай земний здобуде в чесній боротьбі.
Храм йому величний хай воздвигнуть люди...
Ось чого я зичу, краю мій, тобі.

Що тобі я зичу, краю мій величний,
Краю мій коханий – материнський спів?
Щоб сини трудились тільки в дружбі вічній,
Щоб вогонь любові завжди пломенів.
Зброю мати вірну, перемоги, славу,
Не хилити буйну голову в журбі,
Мріяти й творити гордо-величаво,
Ось чого я зичу, краю мій, тобі!

Переклав Андрій М'ЯСТКІВСЬКИЙ

Ролядування, щедрування та віншування

«ВІВТОРНИКІВ»

Ой як ще не було ні Землі, ні Неба
Приспів: Ой радуйтеся, люди, що світ народився!
А що тільки було та синєє Море,
А посеред моря зелений Явір,
А на Явороньку три синії Птахи;
Три синії Птахи та радоньку радять,
Та радоньку радять як світ засновати.
Та й пірнули птахи у Світа Глибини
Та й винесли Птахи Камінь-Красень,
Стало з того каменю та Сонечко ясне.
Та й пірнули Птахи у Світа глибини
Та й винесли Птахи золоту Павутину,
Стала з Павутини твердь ясна Небесна.
Та й пірнули птахи у Світа Глибини,
Та й винесли птахи Камінь срібленький,

Став із каменю Місяць бліденький.
Та й пірнули птахи у Світа глибини,
Та й винесли Птахи золотії Пісочки,
Стали з пісочків золотії Звіздочки.
Ще пірнули Птахи у Світа Глибини
Та й винесли Птахи та темної глини;
Стала із глини Чорна Землиця
Та й зросли на землі Жито й Пшениця,
Жито й Пшениця і всяка Пашниця!

.....
*Приспів повторюється після кожного рядка!

(Давня українська колядка «Ой як то ще було із нащада світа»)

Так колядували наші пра-пращури вшановуючи Божество Коляду за те, що приводив «ко-ладу» все сотворене Всевишнім, або ладив сили всіх природних, тобто земних і небесних чинників/тіл – Сонця, Місяця, Дошу, Вітру тощо – до гармонійного впливу на плодючість їхньої Богом-дарованої землі. Подібні колядки я чув від моєї бабусі по батьку, Домці, а це були своєрідні космогонічні мініміфи, просякнуті безмежною радістю людини з приводу гармонії Всесвіту, краси та багатства природи, в якій – безсумнівно вірила людина – все родиться/нащаджується для її блага. Тому всі колядки закінчуються подякою Всевишньому за все сотворене та віншуванням господаря/газдині, парубка/дівчини, вдівця/вдовиці, сироти – взагалі, всіх компонентів родини чи громади.

Окремою складовою цих величальних пісень є **щедрівки** – притаманні тільки українському етнофольклорному простору. В Негостині щедрують (співають/виконують щедрівки) напередодні Других Свят або Водохрещів, головні діти, а парубки колядують дівчатам «Ой шуми, шуми...» за давнім звичаєм, званими «Трубка», тобто ватага колядників у супроводі музичного інструменту – труби.

Найзнаними в нас є, принаймні, дві **щедрівки**: «Шідрий світій вечір дома» та «Прилетіла ластівочка». Останній понад 800 років, а американцям так сподобалась – читаю по інтернеті – «що вони адаптували її й співають як свою».

1.
Шідрий світій вечір дома/2

Шо господар роби? –
Сиві коні чеши.
Шідрий світій вечір дома/2

До него підемо
Та й зашідруємо
Хоч по коникови/2

Шо газдинька роби? –
Колачікі міси.
Шідрий світій вечір дома/2

До неї підемо

Та й зашідруємо
Хоч по колачеви/2

На шєскі, на здоров'ї!

2.
Прилетіла ластівочка,
Сіла собі на віконце/2

Та й почала щебетати,
Надвір газду вікликати/2

Вийди газдо, підведися
Та й до стайні подивися/2

А у стайні Божа милість,
Божа милість, ваша радість/2

Коровки си уположили
Та добра вам нарobili/2

Кобилки си ужеребили
Та добра вам нарobili/2

Овечки си покотили
Та добра вам нарobili/2

На шєскі, на здоров'ї!

Вівторники часто пригадують собі, головні протягом циклу зимових свят, ці давні колядки та щедрівки, споминають тих, від котрих почули та навчилися, і потихеньку, в приміщенні СУРу м. Серету або у відокремленій кімнатці (сепаре) якогось ресторану, переспівують їх.

Але хто такі **Вівторники**?

Це перше і єдине в світі духовне об'єднання основане на стародавній українській традиції **ярмарку**! У стільному місті Сереті на Буковині день місцевого ярмарку припадає завжди другого дня після Святої Неділі, а в нас це завжди – відгадали – **вівторок**! Якщо глибинно второпати етимологію слова «вівторок», то певно сягнемо періоду мисливців, але не за мамонтами, а коли вже кожний «вів» власний «торок» з шкіряними петлями на зайців, бо в нас, як і в широкому світі, бігти за двома зайцями – це улюблений с(п)орт мужчин...

Сьогодні Вівторники – це шість щирих українців з села Негостини та міста Серету – засновники об'єднання –, добрі віруючі і добрі друзі,

по фаху – пенсіонери, які безкорисливо плакають рідні звичаї та мову, бо переконані, що це є найпотужніша і найчесніша сила єднання людей: 1. Юрій Пережук – аптекар; Михайло Волощук – поет, композитор, художник; 3. Віктор Сердинчук – математик; 4. Михайло Григорчук – технік, талановитий футболіст; 5. Ярослав Гнатюк – водій; 6. Євсебій Фрасинюк – викладач, публіцист. Щовітвірка приходять на серетський «пляц», поторгують дещо для домашніх потреб, а потім звертають на духовні/душевні та другорядні... потреби. Часто приєднуються й інші, але список членів відкритий постійно ... у вівторок!

З нагоди Різдвяних свят вшанування Світла-Сонця або Світла Правди/Ісуса Христа та Матері Водиці і з нагоди переходу у новий життєвий цикл/Рік через таємне поєднання Світла та Води, тобто Водохрещі, Вівторники віншують, починаючи від себе та наших сурівських провідників, всіх українців, де б вони не були!

Дорогий наш Новий Року,
Міх у тебе аж нівроку!
Поклади ще там, будь-ласка,
Палінки Юркові,
Бо Вівторники від цього
Лише дужі і здорові!

Не забудь також покласти
Віктору Сердинчуку
Рахівницю й олівців ще збоку,
І він буде найщасливіший,
Як розв'яже весь «Судоку»!

Певні ми, що в міху будуть
Ганькові – поету,
Перо золоте, струни серця
І фарбів ще тріхи,
Бо найдужче він шанує
Свято людської утіхи!

Для Ганькіста – футболіста
Не займе багато місця:
М'ячик-приз із шоколати,
Бо в команді Негостини
Любив голи забивати!

У міх просим умістити
Ярославу Гнатюку
Фуру із дитячого садку!

Щоб не їхав в чужий бік,
А стояв коло «дружини»
Щовітвірка... цілий рік!

Ще покласти, просим файно,
Зебію Фрасинюку
Чавунну «сковороду»!
Яйця нехай пече там,
А не мозок читачам!

Всі Вівторники бажать
Шеф-редактору УВ,
Щоб були в міху
І здоров'я, і трафунки,
Й віншованки до сміху.

Щастя і натхнення,
Радості й утіхи;
Статей до газети –
Торбинки і міхи!

До столу святого
Страв 12 поклади,
А під білу скатертину
Стільки ж УВ-ів розклади!

Щоб в твоїй оселі
Раді всі були й веселі;
А колонки УВ-газети
Стали читачам тенети!

У коморі бриндзі й сала
Завжди друзям би ставало;
Терезію у редакції
Новинками б засипало!

Дай нам з шафи і такого,
Як то кажуть: «щось міцного»;
Бо як прийдеш в Негостину,
Зробимо рахунок!
Буде більше коштувати
З негостинцями трафунок!

Також щастям і здоров'ям
Від душі вітаєм
Всіх редакторів газет
І журналів обидвох!
Читачі щоб вам множились
Густо, як у тундрі мох!

Не залишимо позаду,
Привітати з Новим Роком
Нашу СУР-Козацьку Раду!
А ще днесь
Кинем шапку до небес
За нашого отамана!
Наша це козацька воля
Й негостинська шана!

Всі ви українці,
Господарі і господині,
Жийте в мирі і без сварки!
Як ще станете благи,
Буде солодко в душі
І смачного на столі!
Так достаток і наш лад
Розцвіте неначе сад!
Щоб добро в нас колосилось,
І вкраїнство веселилось!

Так уміє віншувати
Українець – Божий внук!
А за нього підписались:
Фрасинюк і Пережук,
Волощук і Сердинчук,
Григорчук та ще й Гнатюк!

НА МНОГІ І ЩАСЛИВІ ЛІТА!

(Упорядкував Євсебій
ФРАСИНЮК)

Пам'яті МИХАЙЛА ІВАСЮКА

Мала приємність і честь пізнати славного буковинця Михайла Івасюка – письменника, літературознавця, культурно-громадського діяча, а перш за все великого й вистраждалого українця, Людину з великої букви, чия особистість дуже вразила мене з першої нашої зустрічі.

У 1992 і 1993 роках, після того, як я стала радником у Міністерстві культури Румунії, наші шляхи часто перетиналися. Восени 1992 року, в перший рік моєї міністерської праці і громадської діяльності при Союзі Українців Румунії, в Бухаресті мені вдалося zorganizувати Симпозіум, присвячений Ользі Кобилянській до 50-их роковин її смерті. Тоді від буковинської філії Товариства «Україна – Світ» пані Діна Богданова привезла, крім інших буковинців, і славну елітну «трійцю» із Чернівців – Олексу Романця, Юрія Макара і Михайла Івасюка, які пізніше приїжджали до нас при різних нагодах. А між ними Михайло Івасюк завжди вирізнявся. Признаюсь, я тоді вперше дізналась про цього письменника-ерудита, не маючи нагоди в Румунії читати його твори. Тоді я також усвідомила, що саме він є батьком знаменитого композитора Володимира Івасюка, чия музика уже лунала у нашому українському середовищі і про трагічну долю якого ми дізналися з різних джерел.

При цій першій зустрічі ми ще не мали нагоди побалукати і пізнати одне одного так, як при другій, коли ми зустрілись у Чернівцях на Фестивалі «Доля» Мар'яна Гаденка, де я була членом дирекції фестивалю. Пригадую, у Літньому театрі ми зустрілись уже як знайомі із попередньої зустрічі у Бухаресті і пан Івасюк, як чутлива людина до справ української діаспори,

почав цікавитися нашим життям-буттям, розвитком нашої культури, яка тривалий час була придушена диктатурою Чаушеску. Знаю, що крім певних звершень, якими я вже могла похвалитися й особисто (встигла zorganizувати тоді перше свято Шевченка в столиці Румунії, провела Фестиваль українського фольклору у Тульчі тощо), мала, на жаль, і багато розчарувань та висловила нарікання на деяких людей і структури, які заважали у роботі. Пан Михайло ставився із порозумінням до всіх моїх переживань, але й дав зрозуміти, що це далеко не проблеми, допоки людина жива і може боротися із ними. Він був такий виважений, такий розумний, що я аж зникла. Подумала: ця людина стільки натерпілась у житті, особливо, коли втратила сина, стільки гір-

коти набрала у душу та залишилася з таким гідним і високим духом, а я приходжу з такими... дрібницями! Читаючи пізніше його збірку «Елегії для сина», я почала розуміти філософію життя письменника, без якої він не міг би жити після втрати сина. Так, він нав'яв мені тоді багато оптимізму і щире бажання йти вперед, вкладати по цеглині у розвиток української

культури в Румунії, якщо вже Бог присудив мені там працювати! Я ще попрацювала понад 20 років на тій посаді!..

Уже тоді він згадав мені про свою донечку Оксану, яка обіцяла стати славним літератором,

працюючи викладачем у Празі, і висловив бажання, щоб ми колись познайомилися. Він дуже вірив, що ми знайдемо спільну мову і полюбимо одна одну, що й трапилось через кілька років, слава Богу, коли ми зустрілися, порозумілись і наші стежки потім не раз переплітались (на Святих Шевченка, нещодавно на «Святих Осипа Маковея»).

І третя наша зустріч із паном Михайлом Івасюком була у Сереті влітку 1993 року, коли виповнилося 75 років від смерті Сильвестра Яричевського і ми zorganizували на його честь першу Конференцію, на яку прибуло багато чернівецьких письменників, викладачів і культурних діячів. Приїхав і Михайло Івасюк, який був великим знавцем життя і творчості згаданого письменника.

Конференція, із дуже славними людьми і теплою публікою, відбулася на високому рівні, як відгукнулися про неї самі чернівчани, але панові Івасюку, на жаль, після конференції, стало

погано і мусили викликати швидку допомогу. Шкодувала, що через мою заклопотаність організатора, не знайшла часу поговорити з ним, як колись, підбадьорити, але раділа, що його стан покращився і він міг повернутися до Чернівців.

Дуже сумувала, коли дізналася через два роки, що його не стало. Але пам'ять про нього залишилася живою і такою буде завжди, бо подібних людей дуже рідко зустрічаєш у житті.

***

Михайло Івасюк, народився тому 100 років і деякі із наших українців встигли його пізнати і співпрацювати із ним на початку 1990-их років. У Чернівцях 22 листопада минулого року справили свято-сторіччя, у театрі ім. Ольги Кобилянської, під назвою «Лицар Слова». Бо він і був лицарем слова!

Тому що я віддавна знаю шановну пані професорку Оксану Івасюк, дочку письменника, вона попросила, щоб я написала спомин про її батька. І тому що я всю сім'ю Івасюків дуже поважаю, мені було приємно написати статейку, яка була видана у книзі споминів «Лицар Слова» і презентована на славному заході.

На жаль, на той захід мені не вдалося поїхати, але через тиждень я була в Чернівцях, де зустрілася із славними діячами і щирими співпрацівниками, пані Оксаною, пані Дариною Максимець, паном директором Музею Івасюків Мирославом Лазаруком.

Через три дні я мала радість за сприянням СУРУ побувати на дуже гарних концертах, в тому числі і концерті, присвяченому Назарію Яремчуку у Чернівецькій філармонії і взяти участь на урочистостях вручення премії Ольги Кобилянської, якою була нагороджена і я у 2011 році. І редактор Михайло Михайлюк удостоївся цієї честі, як і багато діячів Румунії – українців і румунів!

Повернулась із прекрасними враженнями про буковинську столицю Чернівці і про її чудових і талановитих людей. І захотіла поділитися враженнями із читачами газети «Український вісник».

Ярослава-Орися КОЛОТИЛО

Фото авторки

9 грудня минулого року в селі Нісіпіту Сучавського повіту освячено нову каплицю з храмом Святого Миколая Чудотворця.

Літургію очолив високопреосвященний Пімен, архієпископ Сучави і Радівців. Йому співслужили настоятелі божих храмів сіл Ульма, Лупчина, Магура, Садів, Нижня Бродина, до яких приєднався, відповівши на запрошення, отець професор Георгіє Гостюк, шкільний повітовий інспектор Сучавського інспекторату, парох церкви із храмом «Міреуць» (Сучава), де похована дружина молдавського володаря Штефана Великого Євдокія Київська. Були присутні примар громади Ульма Петро Марочко та всі радники примарії, котрі урочисто зустріли високопреосвященного Пімена.

На богослужіння прийшли віряни с. Нісіпіту, з довколишніх сіл – Садови, Палтіну, Бродина, з присілків громади Ізвоареле Сучевей та інших місцевостей, котрі були захоплені атмосферою радості і світла, величі і урочистості, які панували довкола священного дійства.

Високопресвященний Пімен у своєму казанні звернувся до вірян, до присутніх священного дійства із подякою за духовну атмосферу, яка панує селами громади Ульма, де 99,99% мешканців є православної віри, «Можна сказати, що це є унікальною громадою на Сучавщині, де, крім двох-трьох осіб, – всі православної віри. «За постійність, незмінність, непохитність у релігії – велика подяка із сторони служителів православ'я» – побажав ієрарх Сучавщини, котрий споминув каплицю-церківці, освячені в останній час в селах і присілках громади Ульма.

Це церківці в Нижній Костилеві, Кичері, Нісіпіті, Скит «Св. Прокопія» у Салашях, що належить Путнянському монастирю та інші.

Можна додати, що в громаді Ульма – великій площі, але малій за населенням

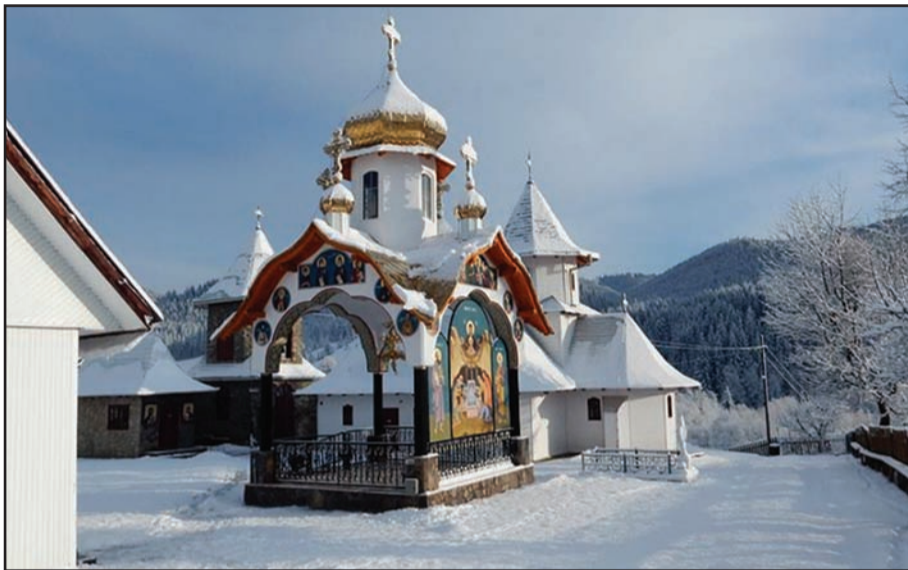

(1900-2000 жителів), існують три церкви в селах Ульма, Лупчина, Магура, кілька каплиць-церківців, з яких три в селі Нісіпіту, десятки капличок. Тут працюють три священники православної віри. Все це створили мешканці сіл цієї громади, а також і окремі сім'ї та особи.

Так, освячена церківця в селі Нісіпіті збудована на кошти лісника Миколи Янцока із села Ворона Ботошанського повіту, з яким я

На вічну радість

мав цікаву розмову після закінчення погослужіння. Пан Янцок скромна людина, від якої можна багато чого навчитися. Ось що він мені сказав про те як збудував цю церківцю.

«Людина повинна залишити пам'ятку, слід там, де працювала. Може, хтось думає, що я, маючи посаду лісника, зробив якісь продажі лісу. Це не могло статись. Кожна робота йде за своїми законами. Гроші для церківці, дзвіниці, дзвона, ікон із господарських прибутків. Мав 250 кіз, тобто «стаю козей», яких випасав лугами, на приватних пасовиськах. Мав добрих вівчарів, заняття було прибутковим. Кози продав, бо пасовисько було обмежене, і частину грошей дав для будівлі церкви. Вибрав прекрасне місце: роздоріжжя в центрі Нісіпіту, де продовжуються дороги до сіл Ульма, Лупчина, Бродина, а це все приємно спостерігають всі, що прибувають вперше в село або спрямовані до скиту в Салашях. Дороги добрі, асфальтовані, бетонові, природа надзвичайна, неповторна, чисте повітря. Все це приваблює туристів, наша каплиця, збудована за гуцульською архітектурою із круглого дерева, є взірцем входу в громаду Ульма, а Нісіпіт є адміністративним центром громади.

Чому залишив цю пам'ятку гуцулам тут, в Ульмі? Я дуже добрі зв'язки мав із людьми цих сіл. Лісницька справа нелегка. Мав обов'язки видати тисячі кубометрів дерева. Молоде покоління розсіялося по Європі. Котрі залишилися в селі, всі мені допомагали. Якщо треба було здати дерево в короткий час, то ніхто мені не сказав «не можу, кінь хромий», або інші причини. Тут мої хлопці почали школу. Скрізь люди добрі, добрі умови для дітей. От чому я залишив слід. Тепер працюю в ізолюваному місці. Людей дуже мало, обов'язки великі, але і в цих труднощах треба працювати.

Мені було приємно, без страху працювати в Ульмі. Люди мене берегли, не заходили в ліс без дозволу, не нищили його, як варвари.

Всі бажання людей були виконані, але все по-цивілізованому. Практично, вони мені допомагали стерегти майно, незважаючи чи то державне, чи приватне, бо все має свої закони».

Хочу підкреслити, що п. Янцок людина побожна, православної віри, вирішив збудувати церківцю за гуцульською архітектурою, освячення здійснив на свої кошти. Навіть поминальний момент після освячення здійснений на свої кошти.

Король Румунії Міхай I після грудневих подій на запрошення високопреосвященно-

го Пімена відвідав Путнянський монастир.

Це був перший візит після повернення короля на свою батьківщину Румунію.

Після закінчення освячення каплиці відбувся момент богослужіння, присвячений покійному королю Міхаю I, про якого дуже документовано споминув Сучавський ієрарх.

На урочистому священницькому дійстві брало участь около 700 осіб.

Закінчую статтю висновком, що не лише у нас, в Ульмі, але скрізь на Буковині число церков, церківців, скитів, капличок збільшується. Дай Боже, щоб нині села не обезлюдніли, щоб наша молодь повернулася додому, щоб для них створилися нові умови для життя, інакше ці надзвичайно красиві церкви стануть смутними.

Юрій ЧИГА

«КОЛЯДА НЕБЕСНОМУ ДВОРУ» у буковинському просторі

VI-ий випуск – Балківці – 26 грудня 2017

**Послухайте, люди, це ж урочий час,
Бо прийде у славі сам Господь до нас!
Не буде він мірять срібло і золото,
А буде він важить де добро, де зло!**

**(Українська давня колядка –
Славен єси, Боже, по всему світу)**

Шостий рік підряд, за проектом професора Петра Шоймана, наставника славнозвісного Ансамблю «Козачок», у плідному партнерстві з примарією громади Балківців, в особі мера Василя Шоймана, місцева Парафія, в особі преподобного отця Козміна Куку та культурне товариство «Козачок», вшанували цикл зимових свят.

З прадавніх-давен пращури українців встановили ці свята між двома космічними знаками: зимовим сонцестоянням (21/22 грудня) та перигелієм, найкоротшим зближенням Землі до Сонця (коло 6 січня), коли Земля, а головню води

(джерела, ріки, моря), отримують сонячної енергії на 6,9% більше ніж нормально, насичуючись цілющими властивостями. Це були свята вшанування двох найголовніших природних стихій – Сонця та Води – для забезпечення життєвих ресурсів. Це суто родинні свята і відбувалися без певної календарної дати ритуалами жертвування земних плодів (святвечерею), єднання/цілісності родини (поминки), величальними піснями-колядками, подяками-щедрівками, обрядоді-

яннями забезпечення урожаю в наступному році – засівання, віншування тощо.

З прийняттям християнства величальні пісні-колядки збагатились біблійною тематикою, в якій нове світло є Боже Світло Правди в образі новонародженого Ісуса Христа.

Наслідувати ці звичаї та обряди означає залучуватись до космічного порядку, а головню до етико-моральних міжлюдських відносин.

Це правильно розуміють як провідні авторитети, так і пересічний люд села Балківці.

У святково прибранім та переповненім залі місцевого культурного дому виступали підряд:

ансамбль «Козачок», вокальний гурт «Негостинські голоси», вокальна група «Надія» з села Калинешти-Купаренку та ансамбль «Стражанка»

з села Стража.

Зустріли їх, як годиться, організатори цього святкового заходу щирими вітаннями.

Петро Шойман: Доброго дня, друзі! Христос народився! Славимо Його! Ласкаво просимо на шостий випуск нашого фестивалю «Різдвяні звичаї та обряди в Балківцях», іменований сьогодні «Коляда небесному двору». Протягом цих шести років ми зуміли затримати і просувати місцеві обрядодіяння вшанування свят зимового циклу не тільки спектаклями на сцені культурного дому, а й виконанням їх протягом періоду свят коло двору, правда не всіх господарів села, але значної частини наших друзів-шанувальників таких традицій.

Хочу підкреслити, що наші заходи не були б успіхом без підтримки премарії, за що дякую пану меру та членам місцевої ради, без підтримки і залучення школи, за що дякую директору та педкадрам, включно й дітям, без підтримки церкви, за що дякую отцю-пароху, і не в останній мірі без підтримки родичів дітей, моєї сім'ї – головню мами, за що всім укліно дякую.

Хочу також подякувати і відзначити неабиякі зусилля членів культурного товариства «Козачок» та учнів усіх трьох шкіл громади Балківці за благодійний жест збирання речей вбрання, іграшок та солодощів та обдарування дітей, які з певних причин і на превеликий жаль живуть у недостатках.

І не в останній мірі дякую спонсорам нашого заходу, зокрема пану Іллі Гуменюку за матеріальну підтримку. Запрошую пана мера привітати учасників зі святом.

Василь Шойман: Христос народився! Славимо Його! Від наших родичів і дідів-прадідів знаємо, що Різдвяні свята і Великодні – це родинні свята.

На селі родини, взагалі, великі, чисельні, а це надає цим святам певної урочистості, емоції, можливості краще пізнати родинні зв'язки, а старшим надає обов'язково можливість пригадати власне дитинство.

Тому ці свята не можуть бути будь-якими, треба дотримуватись звичаїв та обрядів наших предків, щоб добре знати хто ми були, хто ми є і хто, чи ким/чим ми хочемо бути. Ці наші звичаї та обряди були сотні, а може й тисячі років тому життєвим вишколенням молодих поколінь. Ми зобов'язані дотримуватись їх, якщо не хочемо схибнути з такої дороги; ми це робимо і шануємо людей, які залучуються до подібних заходів, а професор Петро Шойман є їхній живий двигун і я йому щиро дякую, що він в нас є!

Всім вам бажаю міцного здоров'я, щастя, радості і достатку в Новому Році!

Отець-парох Козмін Куку: Христос народився! Славимо Його! Душа радіє, коли бачу так багато віруючих на святі Рождества Христового, коли бачу щире залучення адміністративних авторитетів, інтелігенції села, дітей і молоді до вшанування новонародженого Божого світла Правди. Залишити повсякденні турботи і прийти до культурного дому, щоб разом заколядувати «Небесному двору» означає приєднатись і наслідувати Господне світло життєвої дороги. Тому раджу і закликаю

вас дотримуватись звичаїв та обрядів, вони є християнськими і глибоко виховними.

Я просто насолоджуюсь душевно, коли бачу хвилювання в очах дітей, бажання виконати бездоганно свою роль, а це оправдовує вповні матеріальну підтримку старших.

Бажаю Вам здоров'я, радості, душевної потужності во Ісусі Христі!

Виходили на сцену вокальні колективи, колядували, щедрували, віншували і маленькі, і малі, і юні, і старші колядники. Зачарували навіть і Діда Мороза/Крачуна, він просто забув про свої обов'язки перед дітьми всього світу і затримався у Балківцях на всі чотири години.

Прикраси на ялинках, різнобарвні світельця, народні костюми, а головню Божественне звучання колядок, чи то на українській мові, чи на румунській, створили не тільки святковий момент, але й повели кожного у таємний світ чи то дитинства, чи то загадкових мрій, чи до надії що, нарешті, Нова радість стала/ Світу засіяла!...

Євсебій ФРАСИНЮК
Фото автора

БУКОВИНСЬКЕ СВЯТО МЕНШИН

Радівці – 17 грудня 2017

У чині скромного глядача втішеного для мене концерту, присвяченого Національному Дню Меншин Румунії, влучно названого напередодні Різдвяних Свят Святом Меншин, приємно вразив мене чудовий багатобарвний букет квітів, що стояв посеред сцени символом етнічної єдності і різноманітності, духовної краси в її таємній гармонії.

Генеральна Асамблея ООН ухвалила 18 грудня 1992 року Декларацію про права осіб, належних національним меншинам, виявляти себе етнічно, мовно та релігійно, і цей день став Міжнародним Днем Меншин. Румунія прийняла це рішення Урядовою Постановою нр. 881/1998. Відзначати цей день на Буковині стало традиційним заходом, а Дім Польський в Сучаві роки підряд був спільним культурним домом всіх національних меншин, що проживають у нашому мальовничому просторі.

Цього року, за законодавчим пропонуванням депутатів, які представляють групу 17-ти меншим в Парламенті Румунії – українська меншина представлена депутатом, в тому числі і головою СУРу Миколою Мирославом Петрецьким – в цій найвищій законодавчій установі ухвалено: в Сенаті 23 жовтня – 92 голосів за, в Палаті Депутатів 21 листопада – 279 голосів за, рішення встановити **18 грудня Національним Днем Меншин Румунії**. Декрет цього Закону нр.

247/2017 підписаний Президентом Румунії Клаусом Вернером Йоганнісом 7 грудня.

Проект **Свято Меншин**, складений видатним буковинським істориком, професором-др. Данієлом Гринчуком, отримав позитивні відгуки всіх етнічних меншин Сучавщини – українців, поляків, липованів, ромів, німців, євреїв та угорців, котрі представились перед добірною публікою Дому культури міста Радівців з найкращими самодіяльними колективами.

Зустрінутий оплесками, головний організатор цього заходу попросив дозволу уточнити кілька напрямків та цілей свого проекту.

Данієл Гринчук: Шановні друзі! Ваші оплески заохочують мене і я відчуваю, що те, що ми діємо зараз тут, буде високим, якісним і, безсумнівно, на користь всім нам. Ми знаходимося в присутності етнічних меншин, щоб разом розпочати новий етап у виявленні культурної ідентичності, визначеної Національним Днем Меншин Румунії.

Ми завжди стояли поруч і покажемо нашу різноманітність, але і наше порозуміння, взаємоповагу, бажання пізнати глибше одні одних для того, щоб правильно оцінити духовні надбання кожного зокрема. І, таким чином, ми зможемо пізнати що таке історична Буковина, що вона

означала для наших предків і що вона означає для нас та що означатиме для майбутніх поколінь. Це викликає певні емоції, але вони ґрунтуються на толерантності, яка створила цей Богом милуваний край і наш спільний мальовничий простір, де відносини між людьми подолали бар'єри мови, звичаїв чи віросповідання духом розуміння, що тільки у єдності людина сягає блаженності.

Будемо відзначати Національний День Меншин Румунії вашими піснями, танцями, колядами та іншими обрядодіяннями, притаманними кожному етносу зокрема, але гуртуватиме нас, як це відбувалось з найдавніших часів, цінування людської духовної краси, шляхетних рис людини та потреби боротися спільно в подоланні історичних, суспільних і навіть особистих негараздів.

Запрошую на сцену достойних представників присутніх тут меншин, щоб надати можливість представити свої духовні цілі та висловити взаємно побажання з приводу нашого свята і наступаючих Різдвяних свят.

Александріна Фока: Доброго дня! В почесі голови Союзу росіян-липованів Сучавщини, напередодні Національного Дня Меншин Румунії, але й тому що наближаються Різдвяні свята і Новий Рік, хочу побажати всім вам здоров'я і достатку, радості і блаженності, а зокрема дітям – тому що до нас приходить Дід Миколай 19 грудня – бажаю щоб отримали найочікуваніші подарунки. Звернулась я, по-перше, до родичів дітей, тому що за допомогою їхньої матеріальної підтримки ми представимось на сцені на досить високому рівні.

Хочу висловити наші побажання і на рідній мові: «С праздником, с Рождеством Христовим, с Новим Годом!»

Ілля Савчук: Українська меншина щиро вітає всіх вас! Спочатку хочу передати всім українцям, і не тільки, найщиріші вітання депутата в Парламенті Румунії від української меншини пана Миколи Мирослава Петрецького, голови СУРу.

В етнічній різноманітності Румунії українська меншина займає третє місце за чисельністю після мадярів та ромів, а маємо на увазі тих українців, котрі записались в офіційних документах перепису населення, бо насправді нас є більше. В Сучавському повіті записались понад п'ять тисяч, а в дійсності нас набагато більше.

Тому що представляю Повітовий шкільний інспекторат в чині інспектора, що координує навчальну діяльність по рідній мові українців та росіян-липованів, хочу поінформувати, що інституційно навчаються рідної мови коло 200 дітей росіян-липованів та понад 2000 дітей українців,

що доказує зростаючий рівень зацікавлення ще краще вивчати рідну мову. В м. Радівцях вивчається рідна мова і одних, і других у двох гімназійних школах – «Димитрій Кантемір» та «Богдан-Воде».

Ми відповіли з особливим завдоволенням запрошенню пана Д. Гринчука співпрацювати

партнером в такому проекті, внаслідок чого наша меншина представлена трьома колективами. Успіхів всім вам, щастя і здоров'я!

Клара Гапенчук: Від імені угорців Сучавщини, і не тільки, вітаю вас! Вважаю за велику честь знаходитись тут разом з Вами, з нагоди такої важливої події для етнічних меншин, яка стала традиційною в Сучавському повіті. Розпочались ці наші діяння тоді, коли мій чоловік, нині поважний пенсіонер, виконував почесність урядового експерта у справах етноменшин і кожного року, за опікою Управління Міжетнічних Відносин (DRI) робив все можливе, щоб ми

могли виявляти наші вміння плекати рідну культуру.

Буковина – це дуже багатий культурний простір, а визначення числа 18 грудня Національним Днем Меншин в Румунії є офіційним признанням того, що ми існуємо і доводимо наш культурний доробок подібними заходами, збага-

(Закінчення на 9 стор.)

на рівні Національного Дня Меншин Румунії

(Продовження з 8 стор.)

чуючи таким чином національну культуру.

Хочу подякувати зокрема професору-др. Данієлю Гринчуку за запрошення та заявити, що у важливим угорським Компендіумі культурних постатей його прізвище знаходиться на достойному місці, яко шаную за особливий внесок до просування угорської культури на Буковині.

З нагоди нашого свята та наступаючого Нового Року хочу побажати всім міцного здоров'я і якнайбільше подібних заходів для відповідного взаємооцінення!

Дантес Рошіану: Етнічна меншина ромів м. Радівці вітає Вас! Насамперед хочу висловити мою щирю подяку провідним постаттям виховної установи «Святого Стеліяна» м. Радівців за плідну співпрацю. Завдяки їм сьогодні ми тут і можемо показати вперше артистичний колектив ромів, ціль якого є плекати і просувати звичаї, традиційну культуру ромів.

Напередодні Різдвяних свят хочу побажати всім здоров'я, радості і щастя, на многії літа!

Сорін Костюк: На жаль, я єдиний представник етноменшини євреїв сьогодні, але зате палко вітаю вас! Приєднуюсь до попередніх подяк, висловлених професору Гринчуку, тому що його персональність виявляється не тільки у фаховому напрямку, але й в організаторському, а головне у міжлюдських відносинах. Жалію, що не зміг представити сьогодні на сцені Свята Меншин і єврейський самодіяльний колектив, але постараюсь поповнити власним виступом і проспівати вам колядку на румунській мові і одну пісню на мові ідиш.

Успіхів, здоров'я всім і хай буде мир!

Агнешка Полачек: Польська меншина вітає всіх і бажає плідної праці всім етнічним громадам! Запрошення на такі події завжди є для нас особливим, як у нас кажуть, гонором, а ми

постійно стараємося відповісти на високому рівні!

Покажемо сьогодні як поляки колядують і танцюють, вшановуючи рідну культуру і просуваючи її через молоде покоління.

Здоров'я, щастя, радості всім та успіху виступаючим колективам!

*

Першим виступив Ансамбль «Червона калина» з Негостини під наставництвом Юліяна Кідеши. З перших рухів вправлені танцюристи полонили публіку. Гармонійно пов'язана динаміка рухів, різнобарвність народних костюмів, а головне експресивність юних облич зичили всім присутнім невичерпного оптимізму, радості і щастя.

Ансамбль польської меншини «Мала Поляна» подарував ряд колядок і святкових пісень, а потім продовжив виступ танцями, притаманними і народ-

ним, і класичним рухам польської хореографії, виражаючи впевненість, стійкість і рішучість у ніжних формах людського сентиментального відношення.

Особливим виступом представився музикально-вокальний квартет угорської меншини з м. М'єркуря Чук. Вишукані народні костюми, талановиті виконавці приємно вплинули на почуття публіки і отримали теплі оплески.

Не вперше виступили успішно солістки українського Ансамблю «Буковинська ружа» села Мілішівців Данієла Прікіч та Ліліяна Савчук, котрі виконали ряд народних та естрадних українських пісень, викликаючи повторні оплески публіки.

Жіночий танцювальний гурток ромів приємно вразив глядачів як притаманними їхнім традиціям костюмами, так і танцями і музикою. Ніжні рухи молоденьких ромейок передавали те молодече, несміливе ще стремління сягнути таємних життєвих здійснень.

Вокальний і танцювальний колектив росіянолюбіванів в новопродбаних, гармонійно стилізованих, специфічних народних костюмах викликав оплески публіки з самого початку. Несміливі початкові рухи маленьких новачків скоро ввійшли гармонійно в динаміку цілого. На фоні російських мелодій, знамих цілому світу, вони створили гарне враження.

Колектив етноменшини німців радував присутніх старанним виконанням п'єс гарного та багатого німецького му-

зичного фольклору. Ноти перед кожним виконавцем та супровід електронного органу забезпечили бездоганність у виконанні, і це оцінила публіка оплесками.

Закінчив святковий концерт пенсіонерський вокальний ансамбль української організації м. Радівців «Надія», який здивував публіку бадьорим виконанням української народної пісні

«Розпрягайте, хлопці, коні» та іншими піснями з українського та румунського музикального фольклору.

*

Концерт відбувся вдало, спільна вечеря була приємною, але з точки зору діяча культури потрібно у майбутніх випусках обов'язково залучити круглий стіл для фахового абгрунтування подібних заходів. Пісні і танці, звичаї та обрядодіяння виникли в історії певної народності у процесі життя-буття і є носіями морально-етичних цінностей того чи іншого етносу. Вони стали певним кодом міжлюдських відносин. Якщо не будемо розв'язувати ці коди, то світловказами молоді ставатимуть не яскраве життєве світло новонародженої Божої Правди, а вогник свічечки, запаленої для прикраси столика...

Євсебій ФРАСИНЮК
Фото автора

Михайло Гафія ТРАЙСТА

Дійові особи:

Пан Джордж – господар будинку

Пан Томас /Том/ – його брат, теж господар будинку

Карамфіл – їхній слуга

ЯВА 10

(Пан Джордж і Карамфіл)

Пан Джордж *(входячи)*: Якого дідька Том настільки забарився в салоні?

Карамфіл: Він розсердився, що не побачив бабусиноного портрета.

Пан Джордж: До кінця заспокоївся, чи не так?

Карамфіл: Заспокоївся. А ви?...

Пан Джордж: Я що?...

Карамфіл: Не бачите його?

Пан Джордж: Кого?

Карамфіл: Портрета.

Пан Джордж: Якого портрета?

Карамфіл: Бабусиноного!

Пан Джордж: Бабусиноного?!

Карамфіл: Так, бабусиноного! Бачите його?

Пан Джордж: Ні!

Карамфіл: Значить, я продав його...

Пан Джордж: Певна річ, що продав, але де дів гроші?

Карамфіл: Прошу?

Пан Джордж: Гроші де дів?

Карамфіл: Гроші? Які гроші?.. А, гроші?.. Так, так... гроші...

Пан Джордж: Де поставив їх?

Карамфіл: В конверт.

Пан Джордж: І де ж той конверт?

Карамфіл: В надійному місці.

Пан Джордж: А де ж це надійне місце?

Карамфіл: В моїй кишені.

Пан Джордж: В твоїй кишені?

Карамфіл: Так, у лівій.

Пан Джордж: Це добре, це дуже добре, а тепер давай конверт.

Карамфіл: Прошу, пане, пригощайтесь!

Пан Джордж: Ти що, здурів, за кого мене маєш?

Карамфіл: Ні за кого, тобто за пана Джорджа.

Пан Джордж: І на твою думку... пан Джордж, тобто я, запхаю руку до твоєї брудної кишені?

Карамфіл: На мою думку так, але в житті, як на довгій ниві, всяке може бути.

ЧУДОТВОРНИЙ ПОРТРЕТ

(Комедія в трьох діях)

(Продовження з минулого числа)

Пан Джордж: Ну, то витягай конверт!

Карамфіл: Мені ж його не треба.

Пан Джордж: А мені його треба!

Карамфіл: Тоді хай пан Джорджд собі і витягають.

Пан Джордж: Карамфіле!

Карамфіл: Прошу, пане, пригощайтесь!

Пан Джордж: Ні, все в порядку, все як має бути, Карамфіле, а завтра дізнаємось хто з нас двох успадкує майно бабусі.

Карамфіл: З нас двох, пане?!

Пан Джордж: Карамфіле, ти великий дурень.

Карамфіл: Якщо панові так вигідно...

Пан Джордж: Але я уповноважую тебе відкрити конверта.

Карамфіл: Але ж я великий дурень, пан сам сказали...

Пан Джордж: Великий, але зате хитрий...

Карамфіл: Якщо панові так вигідно...

Пан Джордж: Ну, тоді я піду...

Карамфіл: Пане Джордж!..

Пан Джордж: Слухаю, Карамфіле.

Карамфіл: Ви насправді?..

Пан Джордж: Насправді що?!

Карамфіл: Не бачите?..

Пан Джордж: Що я маю бачити?

Пан Джордж: Ні, витягни його!

Карамфіл: Нізащо в світі!

Пан Джордж: Ну, тоді... я сам...

Карамфіл: Я так і знав.

Пан Джордж: Що ти знав?

Карамфіл: Що пан Джордж полізе своєю чистою рукою до моєї брудної кишені...

Пан Джордж: В мене іншого виходу немає.

Карамфіл: Має, можете залишити його там.

Пан Джордж: Карамфіле, ти збожеволів *(Пан Джордж підходить до Карамфіла, витягає з його кишені конверт і перелічує гроші)*.

Карамфіл: Щось не так?

Карамфіл: Портрета бабусиноного?..

Пан Джордж: Ха-ха-ха... не бачу, Карамфіле!

Карамфіл: Якщо панові так вигідно...

(Пан Джордж виходить)

ЯВА 10

(Карамфіл сам)

Карамфіл: І чому ж вони осліпли? Мають очі, та не бачать...

ЗАВІСА

(Далі буде.)

Чекаючи Святого Миколая

У гімназійній школі сучавського села Калинешти Енаке зібрався гурток педкадрів, що викладають українську мову у Сучавському повіті. Дозволю собі коротеньку історію: після грудневої революції 1989 р., у школах громади Дарманешти, тобто в Марицеї, Дарманештах, Данилі, Калинештах Енаке та Калинештах Васілаке, почали викладати українську мову. Викладачі були ті, що закінчили педагогічні школи у Сереті чи на Мараморощині в Сігеті.

Згодом молоде покоління учителів навчалось у Чернівцях чи Сучаві і почало викладати мову Шевченка. Але за короткий час у Данилі та Дарманештах все пропало! Чому? Може історики це вияснять! Згодом і у Марицеї... Нині тут тільки викладачка Емілія Данієла Барбір, директор-координатор, викладає українську мову в одному класі. Честь їй!

Так що на барикадах залишилася тільки школа у Калинештах Енаке!

Нині тут викладає українську мову учителька Марія Захаріє.

Засідання гуртка відбулося 29 листопада. Гості були прийняті з хлібом і сіллю.

Директорка Емілія Данієла Барбір сказала присутнім: «Ласкаво просимо! Я дуже рада, що наша школа має честь провести таку корисну подію. Бажаю вам багато успіхів!»

Координатором події була Марія Захаріє, а її правою рукою був викладач релігії Петру Ілінкей.

Керувала гуртком Антонета Крайнічук.

Далі справа розгорталася так: учні I-IV кл. зіграли сценетку «Святий Миколай».

На початку звучала пісня «Ой хто, хто Миколая любить». Ось і дійові особи: Святий Миколай, ведучий, ведуча, 1-а зірочка, 2-а зірочка, 3-а зірочка, 4-а зірочка, 1-й ангел, 2-й ангел, чорт.

Ось кілька загадок, на які відповідали діточки.

*Не сидить вона без діла,
Дуже любить колір білий:
Землю посипа сніжком,
Наче білим порошком.*
(Зима)

*Лежав, поки лежалося,
А припекло – то сліду не зосталося.*
(Сніг)

*Все літо стояли,
Зими чекали,
Діждали пори –
Помчали з гори.*
(Санки)

*Узимку він скрізь:
Хапає за ніс,
Малює щокі
І студить боки.*
(Мороз)

*І зелена, і колюча,
І пухнаста, і пахуча,
Посеред кімнати стала,
Нас зі світом привітала.*
(Ялинка)

І учні V-VIII кл. зіграли сценету. Дійові особи: Святий Миколай, Дід Мороз, хлопчик, дівчинка, мама, тато, кум, кума, дідько, 1 ангел, 2 ангел, 3 ангел, Тарасик, Яринка, дівчинка, діти, вітер.

Уривок з сценетки:

Св. Миколай: Ішов я луками і лісами, снігами й наметами і до оселі прийшов. Казали мені добрі люди, що в цій хаті діти гарні і слухняні, добрі. Я хотів їх побачити. Ану, дітки, покажіть, що вмієте, що знаєте. А хто з вас молитву знає?

Дівчинка:

*Отче наш, що єси на небесах!
Нехай святиться ім'я твоє,
Нехай прийде царство твоє,
Нехай буде воля твоя,
Як на небі, так і на землі.
Хліб наш насушний
Дай нам сьогодні,
І прости нам провини наші,
Як ми процаємо
Винуватцям нашим.
І не введи нас у спокусу,*

*Але визволи нас від лукавого!
Бо я царство, і сила, і слава навіки
Амінь.*

Після цього учні виконали такі колядки: «Добрий вечір тобі», «Тиха ніч, свята ніч!», «Темненька нічка», «В Вифлеємі новина», «Небо і земля», «Ой, лелія, лелія!» «Ой, у полі, полі!».

Педкадри заколядували по-румунськи: «Trei crai de la răsărit», «Colo sus pe lângă lună», «Asta-i casa cea frumoasă», «Sfânta seară».

Після цього були дебати про те, що відбулося під час уроку, та заявилися проекти щодо викладання української мови.

Пан Ілля Савчук, голова СУР – Сучава, високо оцінив той факт, що учні виступали знаменито і що їх запросять і на фестиваль колядок.

Та я, як «журналіст», як людина яка любить

українську мову, скажу так: «Честь тим педкадрам, котрі стоять на «барикадах», викладаючи мову наших предків!»

Микола КУРИЛЮК
Фото автора

ЗУСТРІЧ ЖІНОК-УКРАЇНОК У СІГЕТІ

Організація українських жінок, що діє у рамках СУРу, організувала в кінці листопада 2017 року зустріч у приміщенні Марамороської організації Союзу в Сігеті з ініціативи голови Жіночої організації Ледії Співалюк. І, таким чином, делегації жінок від повітових організацій прибули на цю зустріч. Привітав їх голова Марамороської філії Мирослав Петрецький. У залі Ледія Співалюк щиро привітала всіх учасниць і повідомила мету зустрічі. Була обрана президія у складі трьох учасниць: голова Ледія Співалюк, заступник голови Іляна Дан і Аліна Гріжак, член комітету. На зустрічі був присутній і Микола Мирослав Петрецький – голова СУРу, депутат, котрий підкреслив, що такі зустрічі дуже корисні, вони зміцнюють нашу єдність, відзначив участь жінок у всіх сурівських заходах.

В залі відбувся гарний момент: учителька-пенсіонерка і

пах не були надто сміливі, та поступово кожна жінка розказала щось про себе, сім'ю, роботу, бо Ледія Співалюк

заохочувала жінок до слова. На закінчення Л. Співалюк побажала жінкам міцного здоров'я, успіхів, щоб всі піднесені проблеми впровадити в життя.

Після обіду голова Марамороської філії Мирослав Петрецький подарував жінкам і всім присутнім ще один гарний і веселий момент в рідному селі.

В будинку культури Верхньої Рівни відбулася культурна подія під назвою «Полонинська осінь». Після вітальних слів голови СУРу, депутата Миколи Мирослава Петрецького, голова місцевої організації Елек Опрішан підкреслив значення свята, яке продовжує давні традиції, звичаї в цьому краю. Виступали українські артистичні ко-

лективи. Почалася програма виступом місцевої групи дітей, потім з Вишавської Долини («Молоді гуцули»),

Луга над Тисою («Веселка»), гурту з Рускови, з Красни («Красняночка»), Кричунова,

Реміт («Реметянка»), Чоловічий гурт з Русь-Поляни виконав кілька гарних українських пісень на два голоси, (керівник Михайло Мачока).

«Ронянські голоси», керовані Джетою Петрецькою, виступили зокрема з піснею «Вівці мої, вівці». На закінчення виступила і танцювальна група «Соколята» з Верхньої Рівни (керівник теж Джета Петрецька). Після закінчення події українські пісні продовжувалися і за спільним столом, бо українці не можуть без співу, а музичний гурт «Червона калина» акомпанував співакам. Була приємна зустріч, співали танцювали, а «полянські козаки» запросили жінок з Банатського краю в танець. За спільним столом я мала нагоду пізнати справжнього українця, члена чоловічого гурту з Полян, Штефана Кучичу. Його слова мене душевно зворушили, з нашої дискусії я зрозуміла тих, котрі не забувають свій рід, свою мову, він не любить жити на чужині, а тільки у своєму рідному селі. Має двох синів, один живе у Банаті – Тіміш; один інженер, а другий зубний лікар. Якби всі українці так думали, не пропали б наша ідентичність, дух український.

Поздоровляю організаторів, все було на висоті, голова Марамороської філії Мирослав Петрецький завжди уміє всі події провести успішно. Висловлюю щире подяку всім тим, котрі допомогли в проведенні такої гарної зустрічі.

Анна БЕРЕГІЙ
фото Іляни Дан

**Вінчування
для всіх наших
редакторів**

*Щиро щастя Вам бажаю,
Усіх радісно вітаю
З Різдовм Христовим,
З Новим Роком й Йорданом.
Дай Вам, Боже, всім
святкувати
В мирі в щасті, разом бути
І других свят дочекати.*

На многая і благая літ прожити!

Анна БЕРЕГІЙ

письменниця Марія Чубіка додала до свого букету життя ще одну квітку.

Голова СУРу поздоровив і обдарував п. Чубіку квітами, а жінки заспівали «На многая літа».

В продовженні голова жіночої організації представила звіт праці за 2017 рік, потім план діяльності на 2018 р. Слідували дискусії і пропозиції, що відносяться до поліпшення праці в жіночій організації, а головне відзначено болючу проблему – багато українців не плекають материнську мову. Оцінена була пропозиція співпраці з жінками українками з Європейських країн. Спочатку наші жінки у своїх висту-

II-й ВИПУСК ФЕСТИВАЛЮ-КОНКУРСУ «ЮНІ УКРАЇНСЬКІ ТАЛАНТИ РУМУНІЇ»

Союз українців Румунії організовує II-ий випуск Фестивалю-конкурсу «Юні українські таланти Румунії»

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ФЕСТИВАЛЮ-КОНКУРСУ

- Відродження, збереження і розвиток української культури в Румунії.
- Виявлення юних талантів, встановлення творчих контактів між учасниками, обмін досвідом.
- Створення умов для підтримки та розвитку дитячої та юнацької творчості.

ВІКОВІ КАТЕГОРІЇ

- I категорія – 6-9 років / 0-4 класи;
- II категорія – 10-13 років / 5-8 класи;
- III категорія – 14-17 років; / 9-12 класи;
- IV категорія – 18-30 років / студенти та українська молодь Румунії.

НОМІНАЦІЇ

Література

1. поезія (2-4 поезії);
2. коротка проза (2-4 сторінки);
3. есе (2-4 сторінки).

Тексти на конкурс подаються на аркушах формату А4, надруковані шрифтом Times New Roman розміром 14 пунктів з міжрядковим інтервалом 1,5 пункта. Розмір віршованого тексту повинен бути не більше однієї сторінки.

Живопис

1. Класичний живопис: пейзаж, портрет, натюрморт, акварельний живопис, жанрова картина, езотерика, естетика ню (оголена натура), аніمالістика, архітектурний живопис (2-4 роботи).

2. Експериментальний живопис: пейзаж, портрет, натюрморт, акварельний живопис, жанрова картина, езотерика, естетика ню (оголена натура), аніمالістика, архітектурний живопис (2-4 роботи).

3. Графіка (2-4 роботи)

Всі роботи повинні мати етикетку-опис: прізвище, ім'я автора (співавтора); назва твору; техніка створення; розмір (висота x ширина); дата створення.

Музика

1. Солісти, дуети: естрадний вокал; народний вокал; академічний вокал; джазовий вокал.

2. Інструментальна музика: скрипка, віолончель, баян, акордеон, гітара, фортепіано, духові інструменти.

3. Оригінальне мистецтво: художнє читання, естрадні мініатюри і та ін.

Перевага віддається майстрам української літератури (проза, поезія, уривки з вистав).

Для участі записи подаються на цифрових носіях (USB флеш-накопичувачі, CD-диски), чи висилаються в електронному форматі. Цифрові носії повинні містити тільки 2 конкурсних треки, обов'язково української пісні чи інструментальної музики.

Просимо всіх бажаючих взяти участь у конкурсі надсилати оригінали чи копії робіт з поміткою «Pentru concurs» на адресу: Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu, nr. 15, sect 1,

București, а також і в електронному вигляді (e-mail: trona2007@gmail.com), до 1 березня 2018 р.

НАГОРОДЖЕННЯ

Найвища нагорода – Кубок Гран-прі фестивалю, диплом Гран-прі фестивалю та грошова премія.

Перші місця будуть нагороджені Іменними кубками фестивалю, дипломами та грошовими преміями.

Другі та Треті місця будуть нагороджені дипломами та медалями фестивалю і грошовими преміями.

Усі учасники отримують грамоту за участь у фестивалі та 3 книги, видані Союзом українців Румунії.

Конкурсні твори оцінює журі (письменники, художники, артисти, діячі культури і мистецтва) за 10-бальною шкалою, на основі результатів голосування журі складається рейтинг і розподіляються місця в кожній номінації, а також по вікових категоріях.

Остаточний склад журі затверджується Комісією з питань культури Союзу українців Румунії за 10 днів до початку Фестивалю-конкурсу.

Рішення журі оформляються у вигляді протоколу, вони є остаточними і оскарженню не підлягають.

Переможці конкурсу беруть участь у гала-концерті.

Запитання про проведення фестивалю-конкурсу надсилайте на адресу trona2007@gmail.com

Телефони оргкомітету 021 222 07 37; 072 505 72 51 (контактна особа – Михайло Гафія Трайста).

Сніжниця

Були собі дід і баба бездітні. От прийшла зима. Діти баби качали зі снігу. Дід і каже бабі:

– Ходімо й ми, скотімо снігову бабу собі.

А баба й каже:

– Ну ходімо. Чи бабу, чи дитину скотімо.

Пішли й давай дитину котить. Скотили й зробили дитині ніжки й ручки, голову, вуха, рот – усе поробили. І як зліпили усю дитину, стала шкіра дитяча обтягуватися, стала вона головою крутити. Дід та баба радіють:

– Ось у нас буде дитинка, вже он ворухиться.

Через певний час стала дитинка дівчинкою. Вже вона ходить і говорить. І дав їй дід ім'я: Сніжниця.

Живе вона, росте не по годинах, а по хвилинах. За п'ятнадцять днів стало півдівки. І проворна вона така. Зве діда дідом, а бабу бабою. Вони нею тішаться. І біла вона, як сніг. І волосся, і лице, як пар, білі.

Сусідні дівчата познайомилися зі Сніжницею і бігають до неї гуляти, і вона бігає до них.

Після великодніх свят, як сонце пішло вище, стало тепло, так Сніжниця на сонці стала підтавати, стала ховатися в холодок. І дожила вона

до Івана Купала. Наплели дівчата вінки, наклали вогнище у березі і просять у діда і у баби Сніжниці стрибати через вогонь. Пустили її. Дівчата вінок на неї наділи й повели. Давай у березі стрибати через огонь і співати.

– Ну, Сніжниця, бери і ти за нами стрибай!

Розіглася Сніжниця за ними. І як збігла на

Українські народні казки

огонь – так тільки її й бачили! Там вона й розтопилась.

Прийшли дівчата до діда й до баби і кажуть, що Бог зна, де їхня Сніжниця ділася. Дід і баба кажуть:

– Вона із снігу виросла, то як на огонь наскочила, так і розтала. Якби ви, дівчата, не просили її у нас, то ще б жила, а то через вас вона розтопилась. Ми б потішались, а тепер через вас її нема.

Так дід і баба, як були, так і zostалися самі.

Дві білки

Жили собі дві білки кожна у своїм дуплі в густому лісі. Обидві були красиві та пушисті, тільки одна з них цілий день трудилася: збирала горішки, гриби, жолуді і все складала у своїй хатинці, в дуплі дерева. А друга зовсім нічого не робила і не збирала їжу, тільки коли їй їсти захочеться тоді назбирає чуть – чуть грибочків чи жолудів щоб попоїсти, а так, цілими днями скакала з однієї гілки на другу, лякала пташок і гралася. І так ціле літо прожила грайлива білка.

А працююча й дбайлива білка наносила собі в дупло повно всякого добра на зиму. І застелила свою хатинку мохом, пушком і сухим листям щоб було тепло і м'яко перезимувати, і дверцята зробила собі до хатинки своєї, одним словом – господиня.

Так пройшло тепле літо, в одній білки – у праці і турботі, а в другій – весело в забавах.

Минула вже й дощова осінь, і прийшла люта зима. В лісі стало сумно і пусто: ні листячка, ні грибів, ні горішків, ні жолудів. Тільки мороз, вітер і сніг заметали в лісі.

Сидить собі роботяща білка в тепленькому дуплі і ні за що не переживає, ціле літо працювала, щоб зимою спокійно відпочити. І м'яко їй, і тепло, і попоїсти є що.

А другій білці жилося зовсім не так солодко:

– Тато вдома?

– Так.

Чоловік дзвонить, але ніхто не виходить з хати. Тоді він злісно каже хлопцеві:

– Ти кажеш, що батько вдома, чому ж дверей ніхто не відкриває?

– Не знаю, ми тут не живемо.

Зрівняв рахунок

– Що це ти так погано працюєш? – сказав батько синові. – Я дві лопати землі кидаю, а ти одну.

Попрацювавши до обіду, прийшли вони додому й сіли обідати. Тоді син і каже батькові:

– Дивись, батьку, поки ти один раз донесеш ложку до рота, я дві. Тепер рахунок рівний – три на три.

Чемна дитина

Тітка почастивала Василька солодким пиріжком.

– Синку, що треба сказати, коли тобі щось дають? – питає Василькова мати.

– Дайте ще, – не задумуючись відповів хлопчина.

Лінива сусідка з радості обцілувала свою добру подружку. І відтоді жили білки разом. А ліниву білку життя навчило працювати літом для того щоб перезимувати в теплі і ситою.

Веселинки

Чому це так?

Мати: «Юрку, сьогодні вранці я залишила в буфеті два медяники. А зараз там один. Чому це так?» Юрко: "Бо було темно, мамо, і я другого не побачив.»

Від чого сиве волосся

– Мамо, чому ти маєш так багато сивого волосся?

– Це тому, дитино, що ти так багато мені клопоту робила.

– Ой, мамко, то ви мусили бабці дуже багато клопоту наробити, коли вони такі білі, як сніг.

Батько вдома

Перед дверима дому сидить маленький хлопчик. До нього підходить якийсь чоловік і питає:

ДИТЯЧІ СТОРІНКИ

Міхай ЕМЦЕНЬКУ (1850–1889)

МОЛИТВА

Царицею взиваємо,
В молитві упадаємо, –
І вознеси нас, і спаси
Од спокус наших, що єси;
Будь щитом ізмужніння,
Стіною всеспасіння,
Свій погляд благовійний,
Щоби Тебе спізнати,
Спошли на нас надійний,
Пречиста Діво-мати
Маріє!

Ми – з ласки божої малі, –
Що топчем ряст тут, на землі,
І молимося суєті
Та ще надзірній висоті, –
Почуй благання нице,
Небесная царице,
І з тьми часів святочна
Явися в благодати, –
В віках, о непорочна,
Пречиста Діво-мати
Маріє!

ОДА (античним розміром)

Смерті таїну не гадав збагнути,
Молод-молодий, думами багатий,
Погляд спраглий звик до зорі звертав я,
До самоти мрій.

Та неждано ти у житті з'явилась,
Бажаних страждань, муко моя мила, –
Й невблаганну смерть, – насолоди розкіш
Спізнав я по край.

Мучений мов Несс, болісно згоряю,
А чи як Геракл од отрути злої

І згасить той біль неспроможний навіть
Вал морів усіх.

Прежорстокий згин – він од мрій
блаженних, –
Я на тім кострі жорстоко страждаю...
Та колись сплахну полум'ям іскристим,
Немов Фенікс-птах?

Тож позгинь з життя, пристрасті облудо!
До мене вернись, холодна розсудо,
Щоб зустріти смерть, мир душі й мене теж
Верни мені ти?

ЯВИСЯ НАДІ МНОЮ...

Явись блаженним світлом наді мною,
Як у колишніх снах моїх дочиста,
О мати Божа, вічно же пречиста,
Явись у темін дум моїх ясою.

Моїм же помислам о, добромисна,
Не дай зів'яти, хоч провин - горою,
І милосердну ласку Ти габою
Розлий у погляді своїм, врочиста!

Відчужений, пониклий у стражданні
Скорботної нікчемності людської,
Я віру стратив, міць мене не гріє.

Верни і віру й юність мої ранні,
Явися знов із висі звіздяної, –
На Тебе благовію я, Маріє!

Переклав Микола КОРСЮК

БУКОВИНИ

Не забудь довіку, мила Буковино,
Горду твою вроду, гори та долини,
Квіти з полонини
Ще й потоків чистих шум дзвінкий у скелях,
Ще й річок перлистих на полях веселих
Світанковий плін.

Плач моєї долі, сміх моєї долі –
Ув одежі співу мрії молодої...
Дивна таїна!
Все єство проймає, спонука до дії
І солодким словом щастя та надії
Серце розтина!

Земле, горем бита, тут, під чистим небом,
Сенс життя пізнав я і себе – крізь тебе.
Ще п признаюсь я:
Волею твоєю став співцем у світі.
Долю-наречену взяв, що вічно світить. –
То зоря твоя.

Як у піднебессі тремко місяць ходить
І хмарки сплелися в ніжні хороводи –
Присинають день.
Слухаю я легіт!.. Він на дивній арфі
Грає і співає все співанки гарні
З Буковини ген...

Листям легіт має... Чи флюяра грає?
І у тому співі б'ється, не вгаває
Серце мовчазне!..
Видивамаи стеле шлях собі за обрій
Через гори й доли – в край хоробрий,
добрий,

Що гука мене.

Голос мій таємний – все туди, до тебе...
А на віях сльози... чи проміння тепле?..
Ні, я не мовчу!
Завжди так, мій краю, як тебе згадаю, –
В серці сум і сонце... Марю і зітхаю.
Буковино, чуй

Переклав Володимир КОЛОМІЄЦЬ

КОЛЯДКИ, КОЛЯДКИ!

Колядки, колядки, Дівчата в замрії
Пора коляди! Розчісують коси
Мов срібнії кладки Заради парії.
Дзеркала-льоди. Заради Марії,
І вітер гуляє Спасителя ради –
Верхів'ям ялиць, Ісуса Христа,
В цю ніч засіяють Мандрівним засяє
Намиста зірниць. На небі звізда.
А діти радіють,

Переклав Михайло МИХАЙЛЮК

Лічилки

***

Від корча до корча –
Курочка-тасурочка,
Книш-паляниця,
Кому доведеться,
Той буде жмуриться.

– Що п'єш?
– Квас.
– Ану злови нас!

***

Їхав лис через ліс,
Поламав п'ять коліс,
Треба стати погадати,
Скільки грошей йому дати

***

– Де стоїш?
– На камені.

Причта

БАТЬКОВІ ПОРАДИ

Жив в одному селі чоловік, і був у нього син. Чоловік сказав сину:

– Живи так щоб в кожному селі хату мав, щоб кожен день були нові чоботи і всі люди тобі кланялись.

– Як це, батьку, я можу поставити в кожному селі хату, купувати кожен день чоботи і примушувати людей мені кланятись?

Батько сказав:

– Дуже легко, сину! Матимеш в кожному селі доброго товариша, і хату матимеш свою. Кожен день щоб чоботи були нові, потрібно їх щовечора чистити. А вставатимеш рано, раніше за всіх, і люди будуть кланятись і вітатись.

(Оповідач Василь Задорожній)

Вельмишановний Пане Михайле Михайлюк

Вже пройшли всі свята, минув вже і Новий Рік, тепер вже можемо з усіма «вівторниками» сісти біля афордеону і заспівати українську пісню «Час рікою пливе».

Минулої неділі ми з Віктором Сердючкуєм пішли в великий лісок, щоб потішитися, прирідого і ще теплими днями, які ще не покинули Негостину.

У цей, так сказати, екскурсії, Віктор мені розповідав про крілі (крілики), які він недавно придбав, про те, як він їх годув, як турбується, щоб не заслабли, де купує для них харчі, сказав мені, що вони - його друга родина.

Сказав, що в цей час його не інтересує ніщо, ні політика, ні уряд, лише крілі.
Я казав йому, що спробую написати гумористичний вірш про нього і про його крілі і що той вірш пішло Вам.

Або Ви його надрукували, то я певний, що все село би його читало.
Я живу між читачами і дуже добре знаю їх бажання. Як Ви вирішите, так і буде, я за все Вам дякую і дозволяю мені подякувати Вам щасливого Нового Року, радості і щастя, а головне, міцного здоров'я.

Я вірю, що Господь був, є і буде на віки вічні, тому і дякую йому, щоб Вас осяяв своєю добротою і своєю милістю назавжди, хай захистить Вас бля і від нежданого смутку.

З пошаною, Михайло ВОЛОЩУК

Віктор і крілі

Відколи купив крілі ти,
Аж подивувались люди,
У селі вже ходять чутки,
Що не ходиш вже нікуди.

Не йдеш навіть до Серету,
Щоб вівторників зустріти
Та із ними коло чарки
Заспівати й порадіти.

Як крілі не мав ти в кучі,
Не мав кого годувати,
До жінок ходив чарівних
Поцілунків купувати.

Ще й вівторників ти кликає,
Щоб їхні жінки не знали,
Щоб вівторники гуляли
Гроші свої кельтували.

Як грошей не вистачало,
Щоб нести на шури-мури,
Бачив вас, як продавали
Щонайкращі з дому кури.

Таж відколи крілі маєш,
Навіть не виходиш з хати,
Так їх пильно доглядаєш,
Як не вдала б жодна мати.

Твій сусід якимось базикає
В хаті чарівної Домки,
Що ти пробував давати
Своїм крілям й самогонки.

Не приходиться вже й вірять,
Що ти так з дороги збився,
Що ти через тих вухатих
Навіть і з лиця змінився.

Сумно, дуже, дуже сумно:
Хай вівторники це чують
Що через отих кролів
Жінки плачуть і сумують.

Де змія?

– Після сварки і погрози,
Все я з пам'яті зітру,
Тепер скажи мені, жінко,
Бачила ти десь змію?

— Я радий, що ми домовилися спільно писати історію нашого лісу. Це буде об'єктивна праця.

– Та ніколи, чоловіче,
Чула, що не має ніг.
Що волочиться землею,
Зла, як у фірмана батіг.

– Як хочеш змію побачить,
То побачиш, не журись.
Піди в хату і уважно
У дзеркало подивись...

Дід до своєї баби

– Я сердитий на Кандзюбу,
Я його вже би розп'яв:
П'ять років ходив до тебе,
Та вкінці тебе не взяв.

– Він не взяв мене, Костуню,
Хоч любились ми роки,
Бо не був він, чоловіче,
Такий дурень, як це ти.

– Маю, маю, признаюся,
Гарна, як у цвіту рожа.
Так у неї залюбився,
Що аж дихати не можу.

– Оженися ти із нею –
Я дуже чекаю.
Хай і я уже на старість
Невісточку маю.

Розумію, розумію,
Що ти з нею маєш жити,
Але я її чекаю,
Щоб мала кого сварити.

Циганка-ворожка

– Мила пані, зупиніться,
Я дар дивовижний маю.
Скільки муж ваш жінок має
Давайте, вам погадаю.

– Скажи перш, скільки коханців
Маю на своїм рахунку.
Щоби знала, циганочка –
Ти правдива, чи брехунка?

Відплата

– Як з роботи ти приходиш
Або з поля, чи то з гаю,
Що ти перше, друже, робиш
Скажи, хай це діло знаю.

– Знай, що не цілую жінку,
Хоч би вона й цього ждала,
Бо мене ще від весілля
Ані раз не цілувала.

Михайло ВОЛОЩУК

Подаємо нову адресу по інтернету нашої редакції:
E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – Тереза ШЕНДРОЮ

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОЮ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

ISSN 1223-1614

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România